

PROGRAMA PENTRU EXAMENUL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVATAMÂNT
Specializarea: Teologie Romano-Catolica

OBIECTIVE

1. Actualizarea cunostintelor de specialitate si de metodica a predarii religiei.
2. Familiarizarea cu textul biblic. Identificarea, delimitarea si dezvoltarea principalelor teme teologice si morale în Sfânta Scriptura.
3. Cunoasterea clara, sintetica si organica a învataturii Bisericii.
4. Cresterea eficientei actului didactic cu accent pe realizarea functiilor de proiectare, organizare si evaluare.
5. Dezvoltarea componentelor în vederea aplicarii planului de învatamânt privind promovarea strategiilor didactice activ-participative si dezvoltarea unor componente corespunzatoare privind abordarea curriculum-ului scolar.

TEMATICA

Disciplina: I. STUDIUL BIBLIC

1. Biblia – prezentare generala; canon; inspiratie.
2. Pentateuh – continut si teme fundamentale (Creatia, Legamântul, Exodul, Legea).
3. Principalele momente ale istoriei lui Israel (patriarhii, iesirea din Egipt, intrarea în Canaan, perioada judecatorilor, perioada regalitatii, perioada exilului, perioada postexilica, perioada dominatiei grecesti, perioada dominatiei romane).
4. Profetismul în Biblie – figuri reprezentative si teme fundamentale.
5. Literatura sapientiala – prezentare generala. Psalmii – prezentare generala.
6. Cele patru Evangheliile – prezentare generala. Relatia Evangheliei Sfântului Ioan cu Evangheliile sinoptice.
7. Faptele apostolilor: comunitatea primara – nasterea si dezvoltarea Bisericii.
8. Scrisorile pauline – prezentare generala; principalele teme teologice.
9. Scrisorile catolice – prezentare generala.
10. Apocalipsul Sfântului Ioan – specific si mesaj.

Bibliografie obligatorie

Sfânta Scriptura (Biblia)
Conciliul Vatican II
Catehismul Bisericii Catolice

Bibliografie optionala

La Bible (TOB)
La Bible de Jérusalem
Dictionare biblice
BAGOT, J.P. – DUBS, J.C., Cum sa citim Biblia, Ed. ARC Bucuresti, 1994.
CHARPENTIER, E., Sa citim Vechiul Testament, Ed. ARC Bucuresti, 1999.
CHIARAZZI, R., Introducere în Noul Testament, ITRC, Iasi, 1991.
FRYE, N., Az ige hatalma (Puterea cuvântului), Europa, 1997.
HARRINGTON, W., Nouvelle Introduction à la Bible, Cerf, Paris, 1971.
JAKUBINYI, G., Bevezetés az Ujszövetségbe (Introducere în Noul Testament), Alba Iulia, 1990.
ROZSA, H. – NAGY, J., Oszövetségi bevezető (Introducere în Vechiul Testament), Alba Iulia,

1996.

TARJANYI, B., Példabeszédek (Pildele), Alba Iulia, 1993.

DISCIPLINA: II. TEOLOGIA DOGMATICA

1. Revelatia si Traditia în învatatura Bisericii.
2. Dumnezeu, unic în fiinta si întreit în persoane, asa cum apare în Sfânta Scriptura si în Magisteriul Bisericii.
3. Dumnezeu creatorul – crearea lumii nevazute si vazute.
4. Crearea omului. Pacatul originar si urmarile lui.
5. Isus Cristos, Dumnezeu adevarat si om adevarat. Mântuirea lumii.
6. Spiritul Sfânt, Sfintitorul.
7. Biserica, sacrament universal de mântuire.
8. Constitutia ierarhica a Bisericii. Primatul papal.
9. Sfintele Taine ale credintei si ale Bisericii.
10. Sfânta Fecioara, Maria în misterul lui Cristos si al Bisericii.
11. Adevarurile eshatologice în lumina Magisteriului Bisericii.

Bibliografie obligatorie

Conciliul Vatican II
Catehismul Bisericii Catolice

Bibliografie optionala

FERENT, E., Dumnezeu cel viu, unic în fiinta si întreit în persoane, ITRC Iasi, 1997.
-----, Pneumatologia: Duhul Sfânt în istoria mântuirii si în credinta Bisericii, ITRC, Iasi, 1993.
-----, Magisteriul Bisericii în lumina Conciliului Vatican II, ITRC, Iasi, 1991.
-----, Isus Cristos, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat pentru mântuirea omului, ITRC, Iasi, 1997.
LADOCSI, G., Dogmatika (Dogmatica), vol. I-V, Alba Iulia, 1993-1994.
KONCZ, L., Kinyilatkoztatás és hit (Revelatie si credinta), Alba Iulia, 1993.
MARTINCA, I., Duhul Sfânt, Ed. Gramar, Bucuresti, 1996.
-----, Dumnezeu Unul si Întreit, Ed. Universitatii din Bucuresti, 1999.
-----, Isus din Nazaret, Fiul lui Dumnezeu, Ed. Gramar, Bucuresti, 2000.
SCHNEIDER, T., A dogmatika kézikönyve (Manual de dogmatica), Budapesta, 1996.

DISCIPLINA: III. METODICA PREDARII RELIGIEI

1. Religia ca obiect de învățământ în curriculum-ul national si în legislatia în vigoare.
2. Scopul si obiectivele studierii religiei în scoala.
3. Principiile didactice ale predarii religiei.
4. Metode de predare-învatare folosite la ora de religie.
5. Mijloace didactice utilizate la ora de religie.
6. Etapele proiectarii didactice. Etapele elaborarii unui proiect didactic.
7. Evaluarea în procesul de predare a religiei; tipuri si forme de evaluare.

Bibliografie obligatorie

CUCOS, C., Educatia religioasa, continut si forme de realizare, EDP, Bucuresti, 1996.
DANCIU, A., Metodica predarii religiei, Anastasia, Bucuresti, 1999.

Bibliografie optionala

Buletin informativ, MEN nr. 1-9.
Catechesi tradendae
Directorium generale pro catechesi 1997.
GOTIA, M., Înnoirea catehezei, vol. I-II, PUC, 1998.
MARTON, J., Katekétika (Catehetica), Cluj, 1998.
PAL, V., Metodica predării religiei în școala, ARC București, 1996.

PROGRAMA PENTRU EXAMENUL DE OBTINERE A GRADULUI DIDACTIC II

OBIECTIVE

1. Aprofundarea conținuturilor de specialitate.
2. Cunoașterea principalelor formulări dogmatice din Tradiția vie a Bisericii.
3. Demonstrarea capacității de a prezenta fondul de credință într-o manieră clară și accesibilă diferitelor categorii de vârstă, în perspectiva ecumenică.
4. Creșterea eficienței actului didactic cu accent pe realizarea funcțiilor de proiectare, organizare și evaluare.
5. Dezvoltarea capacităților creative în desfășurarea actului didactic.

TEMATICA

Disciplina: I. STUDIUL BIBLIC

1. Mesajul teologic din cartea Genezei 1- 11.
2. Rolul patriarhilor în istoria mântuirii (Gen. 12-50).*
3. Israel, poporul Legământului.
4. Principalele instituții ale Vechiului Testament – regalitatea, preotia și cultul, profetii*.
5. Psalmii – poezie ebraică; rugăciune individuală și comunitară. Principalele teme teologice.
6. Principalele teme din literatura sapiențială: Înțelepciunea personificată; Suferința; Moartea.*
7. Promisiuni mesianice în Vechiul Testament.
8. Parabolele Împăratiei cerurilor.
9. Gesturile revelatoare și mântuitoare ale lui Isus Cristos.
10. Rolul mântuitor al Patimii, Mortii și Învierii lui Isus Cristos.
11. Instituirea Sfintei Euharistii.
12. Calatoriile misionare ale Sfântului Paul.

Bibliografie obligatorie

Sfânta Scriptura (Biblia)
Conciliul Vatican II
Catehismul Bisericii Catolice

Bibliografie optionala

Dictionare biblice
BULTMANN, R., Teologia Noului Testament, Osiris, 1998.
FENYŐ, D.G., Biblia în literatură, Nova, 1998.
HARRINGTON, W., Nouvelle introduction à la Bible, Cerf, Paris, 1971.
HUBA, R. –NAGY, J., Oszövetségbe bevezető (Introducere în Vechiul Testament), Alba Iulia, 1996.
JAKUBINYI, G., Bevezetés az Újszövetségbe (Introducere în Noul Testament), Alba Iulia, 1990.
PETERCA, V., De la Abraham la Iosua, ARC București, 1996.

-----, Drama lui Iob – drama omului, ITRC, Iasi, 1997.
TARJANYI, B., (Miracole), Alba Iulia, 1994.

Disciplina: II. TEOLOGIA DOGMATICA

1. Revelatia si Traditia în Dei Verbum.
2. Dovezile existentei lui Dumnezeu si atributele divine.*
3. Erezile din primele veacuri si conciliile ecumenice.
4. Formularea dogmei trinitare în credinta Bisericii în decursul veacurilor.*
5. Cristologia conciliilor ecumenice si cristologii moderne.
6. Sacramentele initierii crestine.
7. Sacramentul reconcilierii si al ungerii bolnavilor.
8. Cultul Sfintei Fecioare Maria si al sfintilor în Biserica.
9. Îndreptarea si îndumnezeirea omului prin har.
10. Judecata particulara si universala.

Bibliografie obligatorie

Conciliul Vatican II
Catehismul Bisericii Catolice

Bibliografie optionala

BUNGE, G. OSB, Icoana Sfintei Treimi a Cuviosului Andrei Rubliov, Deisis, Sibiu, 1996.
ELÖD, I., Egyhaztan (Ecleziastica), Alba Iulia, 1994.
FERENT, E., Eshatologia crestina sau plinirea lumii si a omului în Cristos, ITRC, Iasi, 1998.
-----, Euharistia, ITRC, Iasi, 1996.
-----, Mariologia. Maria în Misterul lui Cristos si al Bisericii, ITRC, Iasi, 1996.
MARTINCA, I., Duhul Sfânt, Ed. Gramar, Bucuresti, 1996.
-----, Dumnezeu Unul si Întreit, Ed. Universitatii din Bucuresti, 1999.
-----, Isus din Nazaret, Fiul lui Dumnezeu, Ed. Gramar, Bucuresti, 2000.
KONCZ, L., Kinylatkozatas és hit (Revelatie si Credinta), Alba Iulia, 1994.
LADOCSI, Dogmatika (Dogmatica), vol. I-V, Alba Iulia, 1994.

DISCIPLINA: III TEOLOGIA MORALA

1. Fundamentele biblice ale moralei crestine. Persoana si moralitatea actelor umane.
2. Libertatea umana. Raportul între constiinta si lege.
3. Virtutea si pacatul.
4. Comunitatea umana – persoana si societatea.
5. Relatia om-Dumnezeu în Decalog 1-3.
6. Relatia om- semenul sau în Decalog 4-10.
7. Casatoria si transmiterea vietii. Orientari în morala sexuala.
8. Sfintenia crestina.
9. Dreptul la viata.

Bibliografia obligatorie

Conciliul Vatican II
Catehismul Bisericii Catolice

Bibliografie optionala

BODA, L., Erkölcsteologia (Teologia Morala), vol. I-IV, Budapesta, 1992-1994.
DUMEA, C., Calea Mântuirii, ARC, Bucuresti, 1996.
-----, Decalogul, ITRC, Iasi, 1999.
KIRALY, E., A keresztény élethivatas (Viata crestina), vol. I-III, Alba-Iulia, 1992.
POPA, E., Teologia morala, Cluj, 1995.

DISCIPLINA: IV. ISTORIA BISERICII

1. Biserica în primele trei secole.
2. Biserica de la edictul din Milano până la 1054; încreștinarea popoarelor Europei; nasterea și dezvoltarea ordinilor manastirești.
3. Marea schisma de la 1054.
4. Încercări de unificare.
5. Cruciadele.
6. Reforma (Martin Luther, Jean Calvin, Anglicanismul, Unitariismul).
Contrareforma catolică.
7. Biserica pe noile continente (sec. XV-XX).
8. Biserica din Europa de la Revoluția franceză până în prezent.
9. Istoria creștinismului în teritoriile românești de la începuturi până la formarea Principatelor.
10. Istoria Bisericilor locale de pe teritoriul României.
a) Biserica romano-catolică din Transilvania*, Moldova*, Muntenia*.
b) Biserica română unită cu Roma*.

Bibliografie obligatorie

HERTLING, L., Istoria Bisericii, Ars Longa, Iasi, 1998.

Bibliografie optionala

DUMEA, E., Istoria bisericii. Teme, vol. I-II, ITRC, Iasi, 1999.
GUDE N. – GHIURCO I., Din Istoria creștinismului la români. Marturii arheologice, Oradea, 1988.
FRANZEN A. – BÄUMER, R., Istoria Papilor.
MARTON, J., Az erdély egyhamgye története (Istoria Bisericii catolice din Transilvania), Alba Iulia, 1993.
-----, Egyháztörténelem (Istoria Bisericii), vol. I-II, Alba Iulia, 1997.
-----, Az erdelyi Katolicizmus szasadai, Cluj, 1999.
MARTON, A. – PLAIANU, C., Catolicism și ortodoxie românească, Scurta istorie a Bisericii Române unite, Cluj, 1994.
PRUNDUS, A. – PLAIANU, C., Biserica Română Unită. Două sute cincizeci de ani de istorie, Madrid 1952, Cluj 1998.

DISCIPLINA: V. METODICA PREDARII RELIGIEI

1. Scopul și obiectivele studierii religiei în școală.
2. Religia ca obiect de învățământ în legislație și în curriculum-ul național.
3. Diferența și complementaritatea dintre cateheza și ora de religie.
4. Metode de predare-învățare și mijloace didactice utilizate pe categorii de vârstă.
5. Comunicarea profesor-elev la ora de religie.
6. Tipuri și forme de evaluare.

Bibliografie obligatorie

Conciliul Vatican II
CUCOS, C., Educația religioasă, conținut și forme de realizare, EDP, București, 1996.

Bibliografie optionala

Catechesi tradentae

Directorium generale pro catechesi, 1997.

CUCOS, C., Repere teoretice si metodice, Polirom, Iasi, 1999.

MARTON, J., Katekétika (Catehetica), Cluj, 1998.

Nota: Programele sunt elaborate de Conferinta Episcopala Catolica din România care își rezerva dreptul de a elabora noi teme de perfectionare în acord cu documentele Bisericii si cu evolutia societatii contemporane.

DECAN,

Pr.prof.univ.dr. I. Martinca